

WIADOMOŚCI BANKU POLSKIEGO

(Drukowane jako rękopis).

Rok V.

WARSZAWA, DNIA 31 SIERPNIA 1928 R.

Nr. 16.

TREŚĆ:

Szybkie załatwianie klientów	str. 121	Zmiany w urzędowej stopie dyskontowej	str. 122
Nowe zestawienie zagranicznych opłat stemplowych	" 121	Kredyty krótkoterminowe	" 123
Właściwa interpretacja postanowienia Instrukcji kasowej co do wyrównywania niedoborów	" 121	Kronika reform monetarnych	" 123
Zatwierdzanie kosztów transportów pieniężnych	" 122	Pożyczki niektórych państw na giełdzie w Nowym Jorku]	" 126
Podawanie dokładnego adresu klientów, składających nad- miernie uszkodzone bilety do wymiany	" 122	Bezrobocie w Europie	" 126

Szybkie załatwianie klientów.

(Dział I Spisu Okólników).

Szybkie załatwianie zleceń klientów świadczy o sprawności i wyszkoleniu personelu bankowego, doceniającego należycie wydane w tym względzie przepisy (I. S. cz. V, § 1, str. 4, ustęp ostatni). Nieuzasadniona zwłoka w wykonywaniu czynności prostych, a więc niepowodujących żadnych zawiłych obliczeń lub żmudnego sprawdzania (np. przy przyjmowaniu większych ilości papierów wartościowych, gotówki, walut i t. p.) wywołuje słuszne zażalenia klientów, narażonych na niepotrzebną stratę czasu. W jednym z Oddziałów klient, sprzedający 300 szylingów austriackich, oczekiwał blisko pół godziny na wypłatę równowartości, mimo, że skup tak drobnej kwoty waluty obcej nie przedstawiał szczególniejszych trudności.

Zwraca się więc ponownie uwagę na ścisłe przestrzeganie odnośnych przepisów, ażeby na przyszłość władze Banku nie otrzymywały podobnych reklamacyj i nie były zmuszone do ustawicznego przypominania personelowi zasadniczych obowiązków.

Nowe zestawienie zagranicznych opłat stemplowych.

(Dział XII Spisu Okólników).

Oddziałom wysłano broszurowane zestawienie zagranicznych opłat stemplowych od weksli i czeków, celem zastąpienia przestarzałego załącznika do Okólnika Nr. 38 z 11 maja 1925 r., wobec czego unieważnia się wszelkie podane dotąd odmienne informacje w tej sprawie.

Część otrzymanych egzemplarzy należy zatrzymać w Oddziale do własnego użytku, resztę zaś można sprzedawać — po 1 złotym za sztukę — klientom, którzy przedstawiają w Oddziale najczęściej zagraniczne weksle i чеки do dyskonta lub sprzedaży, a wpłacaną należytość księgować na rachunku kosztów handlowych z odpowiednią treścią.

Właściwa interpretacja postanowienia Instrukcji kasowej co do wyrównywania niedoborów.

(Dział XIII Spisu Okólników).

Sprawę pokrywania większych niedoborów kasowych reguluje Instrukcja Służbowa cz. V, § 5, str. 38, gdzie wzięto za podstawę warunki materialne pracowników, którzy nie rozporządzają w danej chwili dostatecznymi własnymi środkami pieniężnymi, umożliwiającymi im całkowite pokrycie braku natychmiast lub z wypłaty najbliższej pensji. Nie zawsze można jednak szablonowo stosować ustalone

normy, gdyż okoliczności uzasadniają niekiedy pewne odchylenia. Jeżeli zatem pracownik przy niedoborze, przewyższającym kwotę 60 złotych, oświadczy gotowość całkowitego zapłacenia ustalonego braku w jednym z następnych dni lub jednorazowo przez potrącenie z najbliższej pensji, albo kiedy raport kasowy musi być już odesłany a przyczyna niezgodności salda kasy dziennej nie jest jeszcze dostatecznie wyjaśniona — zwłaszcza przy błędach kompensacyjnych, wymagających nieraz kilkogodzinnego czasu na niewątpliwe ich stwierdzenie, lub gdy wiadoma jest pozycja, powodująca różnicę kasową, powstałą przy wpłacie, względnie wypłacie klientowi, lecz sprawa nie może być natychmiast załatwiona, ponieważ klient mieszka zbyt daleko albo też adres jego — narazie nieznan — musiałby być dopiero odszukany, natenczas należy w takich jak i w innych podobnych wypadkach księgować brakujące sumy na rachunku sum przechodnich, a w załączniku zaznaczać wyraźnie, dla czego dana pozycja została zaksięgowana na tym właśnie rachunku a nie na rachunku „Zaliczki na płace”. Adnotacja taka będzie stanowiła wystarczające wyjaśnienie dla Centralnej Księgowości, zapobiegające reklamacjom z jej strony. Gdyby nie dało się w żaden sposób wyjaśnić pozycji niedoboru, uważanej pierwotnie za błąd kompensacyjny, a tem samem okazało się niezawodnie, że jest to rzeczywiście brak kasowy, winno być uskutecznione przeksięgowanie na rachunek „Zaliczki na płace”, jeżeli kwota wynosi 60 złotych lub więcej, a pracownik nie może jej zapłacić natychmiast albo przez jednorazowe potrącenie z najbliższej płacy miesięcznej.

Zatwierdzanie kosztów transportów pieniężnych.

(Dział XIII Spisu Okólników).

W Instrukcji Służbowej cz. V, § 16, str. 78, ustęp 5, zaznaczono: „Po powrocie urzędnik konwojujący sporządza dokładne zestawienie wydatków, dołącza posiadane dowody i przedstawia Dyrektorowi Oddziału do zatwierdzenia”. Ostatnie wyrazy przytoczonego zdania interpretowane są niewłaściwie o tyle, że Dyrektorowi Oddziału nie przysługuje prawo zatwierdzania wypłaty, lecz ma on obowiązek zatwierdzić zestawienie wydatków, poczynionych przez konwojenta, t. j. sprawdzić na podstawie dowodów, czy poszczególne pozycje są całkowicie uzasadnione, a tem samem czy kwoty podlegają zwrotowi z kosztów handlowych Banku. Postanowienie to zatem nie narusza zupełnie zarządzenia Okólnika Nr. 36 z 20 kwietnia 1928 r. II. co do przesyłania zestawień kosztów podróży służbowych Centralnej Księgowości, która po zbadaniu i ostatecznem zatwierdzeniu upoważnia Oddział do uskutecznienia wypłaty.

Wyjaśnienie powyższe należy zanotować w wymienionym paragrafie Instrukcji.

Podawanie dokładnego adresu klientów, składających nadmiernie uszkodzone bilety do wymiany.

(Dział XIII Spisu Okólników).

Bilety uszkodzone, nieposiadające warunków wymiany, przewidzianych w Instrukcji Służbowej cz. V, str. 46, przesyłają Oddziały na życzenie klientów do Skarbcza Emisyjnego przy piśmie (form. Nr. 401), przyczem zaniedbują często wpisywania adresów. Ponieważ o decyzji Dyrekcji w sprawie takich biletów zawiadamia Skarbiec Emisyjny również odnośnego klienta, należy podawać wyraźnie i czytelnie zawsze jego dokładny adres we wspomnianym załączniku.

Zmiany w urzędowej stopie dyskontowej,

które zgodnie z Okólnikiem Nr. 38 z 11 maja 1925 r. należy zanotować w „Wiadomościach Banku Polskiego” Nr. 15 z 14 sierpnia 1928 r., str. 119:

Finlandja	z 6%	na 6½% od dn. 7.VIII. 1928 r.
Szwecja	z 4%	na 4½% od dn. 23.VIII. 1928 r.

Kredyty krótkoterminowe

(w milionach złotych)

	1925 31/XII	1926 31/XII	1927 31/XII	1928 31/III
Ogółem	1.039·9	1.383·7	1.949·4	2.181·8
Bank Polski ¹⁾	362·4	360·0	497·7	544·5
Bank Gospodarstwa Krajowego ²⁾ .	175·1	335·0	236·0	274·1
Państwowy Bank Rolny ²⁾	54·1	102·9	213·1	248·2
Banki komunalne ²⁾	5·1	11·2	18·8	23·0
Banki akcyjne ²⁾	362·3	484·7	795·4	891·5
Oddziały zagran. banków akc. ²⁾ .	45·0	54·9	128·8	140·7
Pocztowa Kasa Oszczędności . . .	26·6	25·5	38·9	36·3
Centralna Kasa Spółek Rolniczych ²⁾	9·3	9·5	20·7	23·5

¹⁾ Dyskonto weksli, pożyczki lombardowe i zaliczki reportowe.

²⁾ Bez redyskonta.

Źródło: Wiadomości Statystyczne Nr. 12 z 1928 r.

Kronika reform monetarnych.

Francja.

W dniu 25 czerwca r. b. uchwalona została przez Izbę Posłów i Senat nowa ustawa monetarna. Ustawa ta nie tylko legalizuje pięciokrotną prawie deprecjację franka, lecz jest jednocześnie pierwszym w dziejach Francji aktem prawnym, ustanawiającym bezpośrednio monometalizm złoty. Napoleonowski frank bowiem, wprowadzony ustawą z 17-go germinal'a XI-go roku, odpowiadał pewnej określonej ilości srebra i dopiero drogą pośrednią, przez ustalenie kursu wymiany tych dwóch kruszców szlacheńskich i przez wprowadzenie w stosunku do monet srebrnych ograniczenia co do zdolności prawnej umarzania zobowiązań przez zapłatę, waluta francuska uzyskała w ciągu XIX-go wieku złotą podstawę.

Nowy frank francuski nie jest związany organicznie z żadną z walut zagranicznych. Za podstawę stabilizacyjną przyjęto kurs faktyczny z ostatnich tygodni, a mianowicie 124·21 fr. za 1 funt szterling i 25·52 fr. za 1 dolara. Nowy frank przedstawia więc wartość nieco większą od franka belgijskiego (kurs stabilizacyjny franka belgijskiego był, jak wiadomo, 175 franków za 1 funt szterling), a mniejszą od lira włoskiego (kurs stabilizacyjny — 92 liry za 1 funt szterling).

Jakkolwiek w ciągu 18-tu miesięcy, poprzedzających ustawową stabilizację, frank francuski utrzymywany był na nieco wyższym poziomie (przeciętny kurs wynosił 124·02 za 1 funt), przyjęty został za podstawę stabilizacji kurs 124·21, mimo, że notowany był on na tym poziomie tylko w ciągu ostatnich trzech tygodni (t. j. od dn. 4-go czerwca). Za przyjęciem tego właśnie kursu przemawiała okoliczność, że wartość w złocie nowego franka wyraża się okrągłą liczbą 65·5 miligramów. Ponieważ zawartość złota we franku przedwojennym wynosiła 322 miligramy, nowy frank przedstawia nieco więcej, niż $\frac{1}{5}$ część dawnej wartości.

Równocześnie z ustaleniem daleko niższej wartości franka wprowadzono do obiegu nowe monety złote, srebrne i bilon.

Monety złote próby 900/1000 wybijane będą tylko po 100 franków, tymczasem wyłącznie na rachunek Banku Francji. Specjalny dekret rady ministrów ustali datę, poczynając od której, dozwolone będzie bicie monet złotych na zlecenie osób prywatnych.

Monety srebrne wybijane będą po 10 i 20 franków. Waga monet 10-frankowych wynosić ma 10 gramów, monet 20-frankowych — 20 gramów. Monety te wybijane będą ze stopu, zawierającego na 1000 części ogólnej wagi 680 części srebra. Monety srebrne zastąpić mają bilety Banku Francji w odcinkach po 5, 10 i 20 franków, które do 31-go grudnia 1932 roku zostaną stopniowo wycofane z obiegu. Nowe monety srebrne posiadać będą moc umarzania zobowiązań przez zapłatę tylko do wysokości 250 franków. Wreszcie kursujący obecnie bilon, wypuszczony przez izby handlowe (t. j. monety, opiewające na 2 franki, 1 frank i 20 centimów) zostanie stopniowo wycofany a na jego miejsce wprowadzony zostanie przez skarż w obieg nowy bilon, t. j. dwufrankówki ze stopu aluminium z brązem,

nikłowe frankówki i brązowe centymy. Dwufrankówki mają moc umarzania zobowiązań przez zapłatę do wysokości 50 franków, a dwa ostatnie rodzaje monet — do 10 franków.

Reforma monetarna wprowadza także doniosłe zmiany w strukturze Banku Francji. Przedewszystkiem zniesiona została ustawa z 5 sierpnia 1914 r. o przymusowym kursie biletów Banku, a tem samem przywrócona została zasada wymienialności biletów Banku Francji na złoto. Do czasu wybicia 100-frankowych monet złotych bilety Banku Francji wymieniane będą wyłącznie na złoto w sztabach w stosunku 65·5 miligramów za 1 frank papierowy. Wymiana ta dokonywać się będzie w centrali banku, przyczem tylko w kwotach powyżej pewnej sumy minimalnej, ustalonej drogą porozumienia banku z ministerstwem skarbu.

W myśl art. 4 nowej ustawy monetarnej Bank Francji zobowiązany jest utrzymywać zapas złota w monetach i sztabach w wysokości conajmniej 35% łącznej sumy biletów bankowych i natychmiast płaćnych zobowiązań. W konsekwencji ustalenia nowego parytetu dla franka uległy przewalutowaniu zapasy złota, srebra i dewiz banku, a uzyskana w ten sposób nadwyżka w sumie 16.710 milj. franków zużyta została na pokrycie długu skarbu w banku.

Od czasu przeprowadzenia reformy monetarnej zniesione zostały wszelkie zakazy, dotyczące przywozu i wywozu złota, to znaczy, że Francja stała się znowu wolnym rynkiem złota.

Rumunja.

W dniu 20 lipca podpisana została między rządem rumuńskim a grupą finansową francusko-angielsko-amerykańską umowa o pożyczkę zagraniczną w wysokości 250 milionów dolarów, która ma być rozłożona na kilka transz. W pożyczce uczestniczą banki francuskie z „Banque de Paris et des Pays Bas“ na czele, ze strony banków angielskich udział w niej biorą: Lazar Brothers i Hambro — grupę amerykańską reprezentują „Blair“ i „Chase“. Oprócz tego grupa banków emisyjnych, a mianowicie banki: Francuski, Włoski, Czeskosłowacki, Węgierski, i Federal Reserve Bank w New-Yorku zobowiązały się udzielić Narodowemu Bankowi Rumuńskiemu kredytów.

Pierwsza transza pożyczki stabilizacyjnej wynosić ma 80 milionów dolarów, z czego zaliczka w wysokości 20 milionów oddana zostanie do dyspozycji Banku Narodowego jeszcze przed przeprowadzeniem ustawowej stabilizacji i przed oficjalną emisją pierwszej transzy, która ma nastąpić nie wcześniej jak w październiku. Kurs emisyjny pożyczki i jej oprocentowanie wobec nieustalonej dotychczas daty emisji nie zostały jeszcze określone, gdyż zależeć będą od sytuacji na rynku pieniężnym. Pożyczka zabezpieczona jest zastawem na kolejach żelaznych, a zużycie jej dokonywane będzie pod kontrolą trzech zagranicznych ekspertów: angielskiego, francuskiego i amerykańskiego.

Zaliczka w sumie 20 milionów dolarów umożliwić ma Bankowi Narodowemu powiększenie emisji biletów w okresie, poprzedzającym ustawową stabilizację waluty. Bank Narodowy bowiem, na mocy ustawy z 1925 roku nie może wypuszczać biletów bankowych ponad maksymalną sumę 21·7 miliardów lei. W okresach zwiększonego wywozu zboża, któremu towarzyszy silny dopływ dewiz, Bank nie był w możności przeciwdziałać zwyżce lei przez nieograniczony zakup dewiz zagranicznych. W ubiegłym roku dzięki niskim urodzajom i słabemu wywozowi wartość lei utrzymywała się na stałym poziomie. Wobec jednak pomyślnych zbiorów tegorocznych i możliwości zwiększonego wywozu Bank Narodowy, chcąc zapobiec zwyżce kursu lei, musi mieć możliwość zakupu dewiz zagranicznych w odpowiedniej wysokości. Dlatego też, zgodnie z planem stabilizacyjnym, bank upoważniony jest do nowej emisji biletów bankowych, która winna mieć 100%-we pokrycie w dewizach. Na ten cel zostanie zużyta wymieniona powyżej 20-miljonowa zaliczka.

Kurs lei rumuńskiej ustabilizował się de facto od 18-tu miesięcy na poziomie 800 lei za 1 funt szterling (kurs parytetowy 25·22). Na mocy układu, zawartego między Bankiem Narodowym a rządem parytet kursowy waluty rumuńskiej, t. j. według którego Bank Narodowy nabywać będzie dewizy, ustalony został na 795·80 lei za 1 funt szterling. Kurs ten co kwartał będzie na nowo ustalany. Tą drogą rząd rumuński ma zamiar przed ustawową stabilizacją waluty wypróbować faktyczny kurs stabilizacji, t. j. stwierdzić w jakim stopniu odpowiada on życiu gospodarczemu kraju.

Hiszpanja.

W okresie powojennym waluta hiszpańska ulegała stosunkowo niewielkiej deprecjacji. Z chwilą pogorszenia się wywozu (r. 1920 — 1921), lub też w czasie zaburzeń politycznych (r. 1924 — 1925) spadek pesety hiszpańskiej nie przekraczał 30% kursu parytetowego. Od r. 1927 deprecjacja wynosiła nie więcej

niż 10% i od tego czasu rozpoczyna się międzynarodowa spekulacja na wyżkę pesety. W ciągu roku bieżącego kurs pesety utrzymał się mniej więcej na poziomie 27·5 za 1 funt szterling (parytet — 25·22). W ciągu ostatnich kilku tygodni kurs pesety nieco osłabł, spadając do poziomu 29·50 za 1 funt szterling.

Aby przeciwdziałać zbyt szybkiej rewaloryzacji pesety utworzona została na mocy dekretu rządowego z dnia 25 czerwca r. b. „Komisja Kontrolująca do walki z międzynarodową spekulacją pesetą”. Celem wyposażenia tej komisji w odpowiednie fundusze w formie dewiz zagranicznych, Bank Hiszpański uzyskał od grupy bankierów angielskich i amerykańskich (z Midland Bank w Londynie i J. P. Morgan & Co. w New-Yorku na czele) kredyty stabilizacyjne w wysokości 50 milionów dolarów. Konsoreja te zarządały gwarancji co do prawidłowego wykorzystania kredytów stabilizacyjnych i skutecznego przeprowadzenia stabilizacji walutowej. Sytuacja finansowa Hiszpanji jest pomyślna. Rezerwy złota Banku Hiszpańskiego wzrosły z 700 milionów przed wojną do 2½ miliardów, a że obieg przewyższa tylko nieznacznie 4 miliardy, pokrycie biletów bankowych w złocie wynosi około 60%. Bank jest więc w stanie każdej chwili powiększyć znacznie emisję, o ileby zachodziła potrzeba przeciwdziałania wyżce kursu pesety. Równowaga budżetowa w ciągu r. b. została całkowicie utrzymana. Wydatki bowiem skarbu wynosiły w pierwszych sześciu miesiącach 1.668 milionów, dochody — 1.742 miliony.

Jugosławia.

Dynar serbski uległ w okresie powojennym tak znacznej deprecjacji, że w r. 1923 przedstawiał zaledwie 5% swej dawnej wartości w złocie. W następnych latach kurs dynara uległ pewnej poprawie. W ciągu dwóch ostatnich lat waluta jugosłowiańska nie wykazywała już większych wahań, stabilizując się na poziomie 56 dynarów za 1 dolara (kurs parytetowy 5·18 dyn.), t. j. deprecjacja jej wyraża się stosunkiem 1:11.

W Jugosławji, gdzie dodatni bilans handlowy uzależniony jest od wywozu płodów rolniczych, a więc od czynników zmiennych, stałość waluty musi mieć oparcie w silnych rezerwach zagranicznych. Mając to na względzie, rząd jugosłowiański rozpoczął w czerwcu r. b. rokowania o pożyczkę z grupą banków zagranicznych, w skład której wchodzi między innymi banki: Blair, Chase, Hambro i Rotszyldzi. Pożyczka wynosić ma 50 milionów funtów szterlingów. Część jej w sumie 20 milionów ma być zużyta na redukcję długu skarbu państwa w instytucji emisyjnej — reszta na zwiększenie rezerw zagranicznych banku.

Według wiadomości, podanych przez „Berliner Börsen Zeitung“ z dn. 15 lipca, rząd jugosłowiański ma zamiar stabilizować swą walutę jeszcze przed emisją pożyczki zagranicznej, która nastąpić ma w jesieni. Sytuacja bowiem finansowa i gospodarcza Jugosławji nie przedstawia żadnego niebezpieczeństwa. Równowaga budżetowa jest zapewniona, a urodzaje tegoroczne zapowiadają się jako rekordowo pomyślne.

Bułgaria.

Pożyczka stabilizacyjna dla Bułgarii w sumie 4·5 miliona funtów szterlingów, uchwalona przez Radę Ligi Narodów w dniu 10-go marca r. b., dotychczas nie została jeszcze zrealizowana. Pożyczka bowiem zabezpieczona ma być dochodami państwowymi — przede wszystkim dochodami z cel — sprawa zaś dochodów celnych jest w Bułgarii bardzo skomplikowana. To źródło dochodów państwowych jest zastawione już dwukrotnie: po pierwsze z tytułu odszkodowań wojennych, a po drugie dla zabezpieczenia obsługi nowej pożyczki Ligi Narodów. Właściwie istnieje jeszcze trzecie prawo zastawu w postaci przedwojennych pretensyj Berliner Diskontogesellschaft. Prawa tej instytucji nie są jednak dotychczas oficjalnie uznane i pertraktacje z nią prowadzone nie doprowadziły do żadnych pomyślnych rezultatów, co oczywiście nie wpływa dodatnio na przebieg rokowań o nową pożyczkę zagraniczną.

Ponieważ Komisja Odszkodowań wyraziła obawę, że dochody z cel okażą się niewystarczające dla uiszczenia spłat reparacyjnych, które według ustalonego planu co roku wzrastają, rząd uznał za konieczne podwyższyć cła. W dniu 26 b. m. podniesiono mnożnik celny z 15 do 20, co spowodowało wyżkę cel o 33⅓%. Rozporządzenie to nie dotyczy importu artykułów pierwszej potrzeby. Tą drogą rząd spodziewa się zwiększyć swe dochody o 300 milj. lewów. Zrównoważony budżet dochodów i wydatków na r. 1928/29 zamknięty jest w ramach 7·5 miliardów lewów, z czego 6·75 miliardów przypada na budżet zwyczajny. W budżecie tym nie uwzględnione jednak były wydatki, jakie rząd ponieść musiał z powodu katastrofy żywiołowej.

Mając na względzie straty, jakie Bułgarja poniosła wskutek ostatniego trzęsienia ziemi, Rada Ligi Narodów na sesji czerwcowej podwyższyła ogólną sumę pożyczki stabilizacyjnej dla Bułgarji o $\frac{1}{2}$ miliona funtów szterlingów, t. j. do 5 milionów funtów.

Część pożyczki przeznaczona jest na wzmocnienie sytuacji Bułgarskiego Banku Narodowego. Druga część ma być zużyta na pokrycie zaległości budżetowych, a trzecia na ulepszenie komunikacji. Zużycie pożyczki kontrolować ma doradca fachowy z ramienia Ligi Narodów przy Banku Narodowym.

Pożyczki niektórych państw na giełdzie w Nowym Jorku ¹⁾.

Kurs w procentach nominalnej wartości ²⁾.

Rok i miesiąc	Belgia	Czechosł.	Finland.	Francja	Jugosł.	Niemcy	Polska			Węgry	Włochy
Wysokość oprocentowania	6%	8%	6%	7%	8%	7%	6%	8%	7%	7½%	7%
Rok spłaty	1955	1951	1945	1949	1962	1949	1940	1950	1947	1944	1951
1927											
III	96.18	108.75	95.77	102.41	101.31	107.53	83.25	97.15	—	102.98	95.08
VI	97.08	107.46	94.18	104.49	100.04	103.26	81.99	96.83	—	101.98	94.63
IX	99.58	108.06	96.72	107.03	100.94	106.86	84.22	99.48	—	102.58	95.41
XII	98.92	108.55	94.97	106.02	97.69	106.36	80.52	98.64	89.67	102.23	94.52
1928											
III	100.92	111.03	99.28	108.56	100.92	107.50	84.39	100.80	91.09	102.52	97.34
IV	100.81	111.41	99.61	108.55	101.08	107.38	85.75	101.28	91.42	102.34	99.70
V	100.78	110.36	99.26	108.30	101.08	107.25	85.99	101.18	91.01	102.50	99.36
VI	100.44	109.19	98.58	107.13	99.83	106.34	83.95	100.05	89.67	102.11	97.64
VII	100.34	108.00	96.00	106.87	99.68	106.33	83.91	100.56	89.25	102.00	97.42
7—VIII	100.25	109.00	—	107.50	98.25	106.62	83.50	100.12	88.75	101.00	97.25
14—VIII	100.50	110.00	—	106.75	97.00	106.37	—	100.00	88.25	101.50	97.25
16—VIII	100.25	110.00	97.75	107.12	—	106.25	81.87	99.50	88.50	—	97.50

Bezrobocie w Europie ³⁾.

Bezrobotni w tysiącach.

Stan w końcu poszczególnych miesięcy	Rosja	Niemcy	Anglia wraz z Irlandją	Włochy	Austria	Polska	Czechosłowacja	Holandja	Francja	Belgia
1925										
VI	1.100,0	195,0	1.406,2	85,5	118,3	171,3	40,2	17,8	10,3	6,5
IX	1.055,0	266,1	1.423,6	82,8	119,0	195,0	42,4	20,3	10,1	4,8
XII	951,2	1.498,7	1.243,1	122,2	207,8	302,3	48,4	44,7	9,3	16,9
1926										
III	1.056,4	1.942,0	973,6	109,5	202,4	346,4	64,1	21,4	10,2	8,5
VI	1.065,5	1.740,8	1.082,7	83,3	151,0	290,6	69,4	17,0	8,3	5,2
IX	1.070,9	1.394,1	1.087,5	89,4	148,1	217,6	70,8	20,7	11,8	6,8
XII	1.289,6	1.748,6	1.099,9	181,5	205,4	190,1	71,2	35,7	24,0	15,8
1927										
III	1.477,9	1.121,2	947,2	227,9	208,3	205,8	71,9	26,9	80,7	11,3
VI	1.216,9	540,7	787,2	214,6	145,1	159,4	45,5	17,7	32,6	8,3
IX	1.041,2	355,5	841,7	305,9	129,9	116,8	37,6	20,2	—	8,6
XII	1.352,8	1.188,3	935,7	414,3	207,1	164,8	45,6	44,8	27,6	22,5
1928										
III	—	1.121,2	903,8	411,8	193,4	167,0	—	16,8	24,8	5,2

¹⁾ Źródło: The Wall Street Journal.

²⁾ Przeciętne miesięczne.

³⁾ Źródło: Wiadomości Statystyczne.